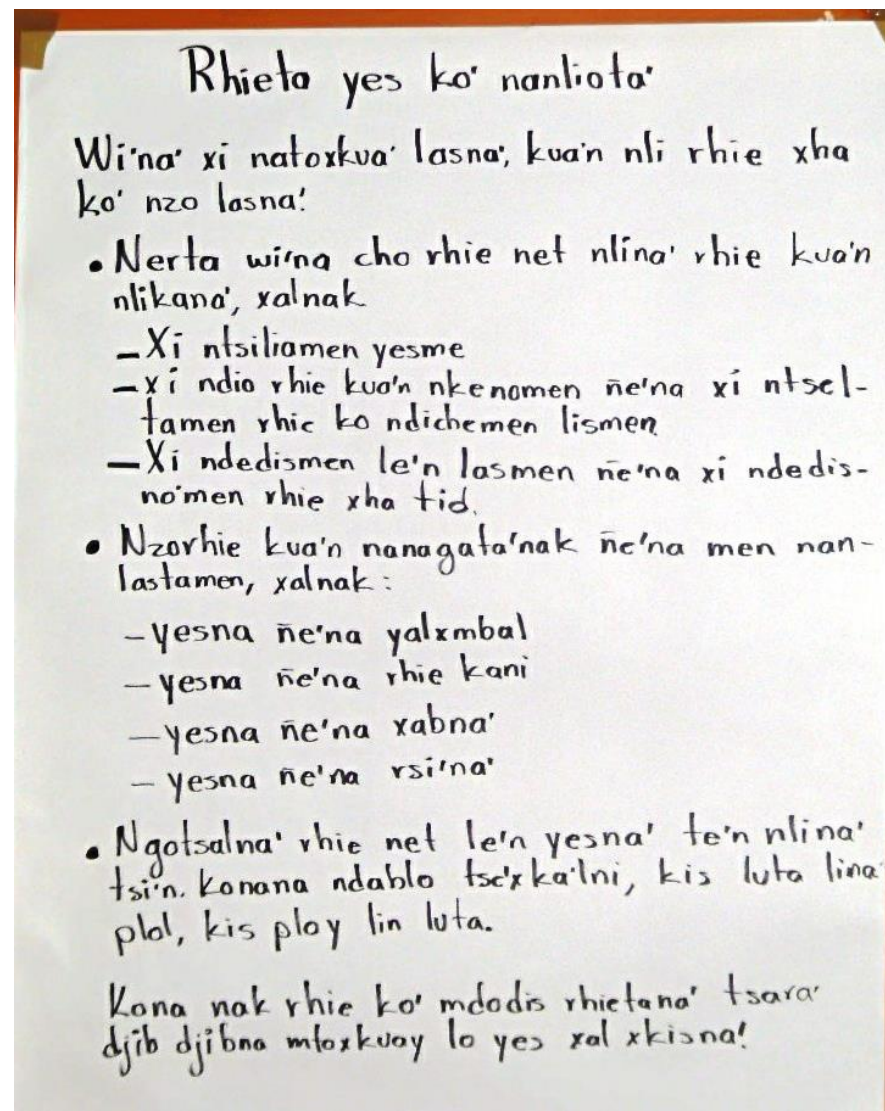

Archivo de origen: Fotos_Com.Invis._Oaxaca_Ultimo turno_17julio2010
 Video: Zapoteco_Sierra_Sur_Ciro_Sintesis final_Com.Invis._0550
 Unidad didáctica: Comunidades Invisibles
 Modulo textual: Textos para las clases: Rhieta yes ko' nanliota'
 Lengua: Zapoteco, Sierra Sur, San Miguel Suchixtepec, Oaxaca.
 Participantes: Ciro Oscar Salinas Ramírez
 Fecha: Julio 17, 2010
 Lugar: Red EBI, Oaxaca, México
 Facilitador: Jean Léo Léonard
 Compiladora: Karla Janiré Avilés González

Rhieta yes ko' nanliota'

Wi'na xi natoxkua' lasna', kua'n nli rhie xha ko' nzo lasna'.

- Nerta wi'na cho rhie net nlina' rhie kua'n nlikana', xalnak
 - Xi ntsiliamen yesme
 - xi ndio rhie kua'n nkenamen ñe'na xi ntseltamen rhie ko ndichemen lismen.
 - Xi ndedismen le'n lasmen ñe'na xi ndedisno'men rhie xha tid.
- Nzorhie ku'an nanagata'nak ñe'na men nanlastamen, xalnak:
 - yesna ñe'na yalxmbal
 - yesna ñe'na rhie kani
 - yesna ñe'na xabna'
 - yesna ñe'na rsi'na'
- Ngotsalna' rhie net le'n yesna' te'n nlina' tsi'n. konana ndablo tse'xka'lni, kis luta linaplol, kis ploy lin luta.
Kana nak rhie ko' mododis rhieta' tsara' djib djibna mxtokuay lo yes xal xkisna!

Nalna tedna xi mdolo mtohxuana' rhie tsi'n:

- i. Nerta mxhen'a dji netrsi'na lasna' tsa mtse'lxka'lni.
- ii. Tsara mtohxuana' lo yes xi nia rhie ko' mte'dna' ñena plorete'n nzi ko' ntedna!
- iii. Tiatsa mkua'na' tsi'dis kua'n ntedlemen rhie kua'n niemen, ñe'na ga'y dis ko nte'd kua'n nlimen, ngoloatsa tidi ga'y dis ko'nte'd xi ñia rhie ku'an.
- iv. Ngoloa tsa mtohxuana ñia'xi kena tsi'n koo' mblina' lo rhie mie'n bix.

Mbay konatsa ngotoxkua' mche':

- i. Xi kena' tsi'n djib net ko' ngotsalna' lo rhie mdie'n bix.
- ii. Kua'na' xi nale rhie te'n nlibeyna'
- iii. Kua'na' rhie ko' ngabna', ko' nxhuxna: ko' nlirolna:
- iv. Xi tsialtona' rhiera' ko' tsi' gaxta ñe'na tid te'n nzina'.

Nalna tedna xi mdolo mtohxuana' rhie tsi'n:

- Nerta mxhena' dji netrsi'na' lasna' tsa mtse'lxka'lni.
- Tsara mtohxuana' lo yes xi nia rhie ko' mte'dna' ñena plorete'n nzi ko' ntedna!
- Tiatsa mkua'na' tsi'dis kua'n ntedlemen rhie kua'n niemen, ñe'na ga'y dis ko nte'd kua'n nlimen, ngoloatsa tidi ga'y dis ko' nte'd xi ñia rhie kua'n.
- Ngoloa tsa mtohxuana ñia'xi kena tsi'n ko' mblina' lo rhie mie'n bix.

Mbay konatsa ngotoxkua' mche':

- Xi kena' tsi'n djib net ko' ngotsalna' lo rhie mdie'n bix.
- Kua'na' xi nale rhie te'n nlibeyna'
- Kua'na' rhie ko' ngabna', ko' nxhuxna: ko' nlirolna!
- Xi tsialtona' rhiera' ko' tsi' gaxta ñe'na tid te'n nzina'!

Tsi' ngolo rsi'na'

- Mdedisna' rhie kua'n mtedna', rhie kua'n mkanlona' tak naneytana' limena.
- Msialna' ti dib net ko' tak ken tsi'n lo rhie mie'n bix.
- Mbrioxkanandablo kena' tsi'n altana' tedna' rhieta kua'n ngo'n lo rhie mie'n bix.
- ñe'na kua'na' rhie ko' tak ko'na lo mie'n bix ñe'na tedmena lo xut mie'n bix tsa na yoltatamen.

Tsi' ngolo rsi'na'

- Mdedisna' rhie kua'n mtedna', rhie kua'n mkanlona' tak naneytana' limena.
- Msialna' ti dib net ko' tak ken tsi'n lo rhie mie'n bix.
- Mbrioxkanandablo kena' tsi'n altana: tedna' rhieta kua'n ngo'n lo rhie mie'n bix.
- Ñe'na kua'na' rhie ko' tak ko'na lo mie'n bix ñe'na tedmena lo xut mie'n bix tsa na yoltatamen.

